

בחינת גמר במתמטיקה - מועד ב'

הנחיות לנבחן:

- א. משך הבחינה 3.5 שעות. אין לצאת ב-45 הדקות האחרונות של הבחינה. יש לרשום מהי כיתת האם על המחברת.
- ב. יש לפתור שתיים מהשאלות 1-3, שאלה 6 ואחת מהשאלות 4 או 5, שתיים מהשאלות 7-9. ג. מותר להשתמש בדפי הנוסחאות המצורפים בלבד.
- ד. בכל שאלה חובה למצוא את כל התשובות. חובה לנמק כל תשובה ולפשטה ככל הניתן.
- ה. כל נוסחה שנעשה בה שימוש ואינה מופיעה בדף הנוסחאות - חייבת הוכחה.
- ו. כל משפט בגיאומטריה המישור שנעשה בו שימוש ושאינו מופיע ברשימת המשפטים - חייב הוכחה.

שאלה 1 (17%)

- 7% א. ידוע שלמשוואה $(1-m)x^2 - 2x + 7 - 4m = 0$ יש שני שורשים בעלי סימנים נגדיים $x_1 < 0, x_2 > 0$. הוכח כי $|x_1|^3 > x_2^3$.

7% ב. 1) צייר רשומת (סקיצה) של גרף הפונקציה $f(x) = ||x^2 - 2x - 4| - 4|$ (אין חובה למצוא נקודות החיתוך עם ציר ה-"x").

3% 2) כמה פתרונות יש למשוואה $||x^2 - 2x - 4| - 4| = 2^{-|x|}$?

שאלה 2 (17%)

9% א. פתור: $25^{\log_3 x} - 5^{1+\log_9 x^2} + 5^{\log_5 4} \geq \log_{\sqrt{3}}(81\sqrt{3}) - 25^{\log_9 x}$

8% ב. פתור:
$$\begin{cases} 2\sqrt{xy-2} + 4\sqrt{xy-1} = 5 \\ \frac{3(x+y)}{x-y} + \frac{5(x-y)}{x+y} = 8 \end{cases}$$

שאלה 3 (17%)

- 9% א. עבור אילו ערכים של m לגרף הפונקציה $f(x) = x^4 + 2mx^3 + (2m+1)x^2 - 5m^2x + 4m - 1$ אין נקודות פיתול?

8% ב. חשב: I. $\int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{1-4\sin 2x}{1+\cos 2x} dx$ II. $\int_{-1}^0 \frac{1-8x^3}{2x-1} dx$

* * * * *

שאלה 4 (16%)

- 7% א. הוכח כי שלושת חוצי הזוויות במשולש נחתכים בנקודה אחת.
- 9% ב. במשולש ABC: $AB=10, D \in AB, AD=4, E \in BC, BE=15, K = CD \cap AE, CK:KD=5:4$. חשב את אורך הקטע BF ואורך הצלע BC. $DF \parallel AE, F \in BC$.

שאלה 5 (16%)

- 8% א. במשולש שווה שוקיים ABC ($AB=AC$) זווית הבסיס היא 2α ומרכז המעגל החוסם נמצא במרחק a מקודקוד A. הבע באמצעות α ו-a את שוק המשולש ורדיוס המעגל החוסם את המשולש.

2% ב.1. הוכח את הזהויות הטריגונומטריות הבאות: $\sin 2x = \frac{2\operatorname{tg}x}{1+\operatorname{tg}^2x}, \cos 2x = \frac{1-\operatorname{tg}^2x}{1+\operatorname{tg}^2x}$

6% ב.2. פתור את המשוואה: $(\sin x - \cos x)^2 + \operatorname{tg} x = 2\sin^2 x$

שאלה 6 (16%) - חובה!

בקובייה שצלעה a מעבירים מישור דרך אחד המקצועות, החותך את הקובייה לשתי מנסרות שיחס הנפחים שלהן 1:2.

8% א. מהי צורת החתך בקובייה ומהו שטחו?

8% ב. מעבירים מישור נוסף דרך אותו מקצוע, העובר גם דרך מקצוע מקביל לו, שאינו נמצא באותה פאה. באיזה יחס מחלק מישור זה את נפח המנסרה הגדולה?

שאלה 7 (17%)

מקבילית ABCD שבה $A(2,3,4)$, $B(-1,-1,3)$, $C(2,7,2)$ היא בסיס הפירמידה שקדקודה $S(-4,5,6)$.

12% א. רשום את משוואת המישור המקביל למישור הבסיס, הנמצא במרחק 5 ממנו ואינו חותך את מקצועות הפירמידה.

האם קיים רק מישור אחד כזה?

5% ב. מצא את נקודת החיתוך של תיכוני הפאה SDC.

שאלה 8 (17%)

9% א. הפולינום $p(x) = 2x^5 - 3x^4 + ax^3 + 49x^2 + bx + 14$ מתחלק ללא שארית ב- $(x-1)^2$.

מצא את a, b ואת כל שורשי הפולינום.

8% ב. a_k הוא איבר כללי של הסדרה החשבונית $1, 4, 7, \dots$. הוכח באינדוקציה או בכל דרך אחרת כי עבור כל $n \in \mathbb{N}$ המספר

$1 + 3^{a_n} + 3^{2a_n}$ מתחלק ב-13 ללא שארית.

שאלה 9 (17%)

9% א. אחת משוקי משולש שווה שוקיים, הנמצא מעל ציר ה-x, מונחת על הישר $3x - 4y + 36 = 0$ ובסיסו מונח על ציר

ה-x. עצמו. המעגל החסום במשולש משיק לבסיסו בנקודה $(3,0)$. מצא את משוואת המעגל ומשוואת הישר עליו

מונחת השוק השנייה.

8% ב. צייר במישור המרוכב את כל הנקודות $z = (x, y)$ המקיימות $\frac{\pi}{2} < \arg z < \frac{2\pi}{3}$, $\operatorname{Im} \frac{1}{z} \geq \frac{1}{2}$.

בהצלחה!

①
 ②
 ① $(1-m)X^2 - 2x + 7 - 4m = 0$

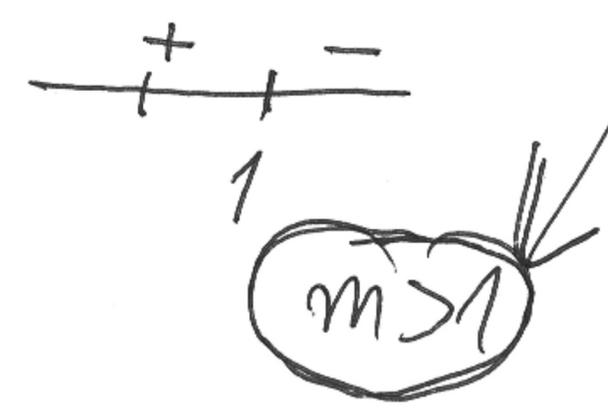
① $|X_1|^3 > X_2^3$ $X_1 < 0$

$-X_1^3 > X_2^3 \quad / \sqrt[3]{}$

(סימנים הפוכים)

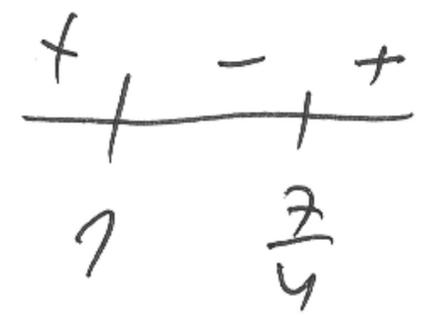
$-X_1 > X_2$
 $0 > X_1 + X_2$

$0 > \frac{-b}{a} \Rightarrow \frac{2}{1-m} < 0$

$X_1 < 0$
 $X_2 > 0 \Rightarrow X_1 \cdot X_2 < 0$

$\frac{c}{a} < 0 \Rightarrow \frac{7-4m}{1-m} < 0$

$1 < m < \frac{7}{4}$

תוצאה

9
2

$$2x^2 - x - 4 = 0$$

$$x_1 + x_2 = \frac{1}{2}$$

$$x_1 \cdot x_2 = -2$$

$$\frac{x_2}{x_2-1} + \frac{x_1}{x_1-1} = \frac{x_1x_2 - x_2 + x_1x_2 - x_1}{(x_2-1)(x_1-1)}$$

$$\frac{2x_1x_2 - (x_1+x_2)}{x_1x_2 - (x_1+x_2) + 1} = \frac{-4 - \frac{1}{2}}{-2 - \frac{1}{2} + 1} = \frac{-\frac{9}{2}}{-\frac{3}{2}} = 3$$

$$\frac{x_2}{x_2-1} \cdot \frac{x_1}{x_1-1} = \frac{-2}{-\frac{3}{2}} = \frac{4}{3}$$

$$\omega \cdot \left(x^2 - 3x + \frac{4}{3} \right) = 0$$

②
①

$$25^{\log_3 x} - 5^{1 + \sqrt{\log_3 x^2}} + 5^{\log_5 4} \geq \underbrace{\log_{\sqrt{3}} (\sqrt{3}^9)}_9 - 25^{\log_5 x}$$

$\log_3 x = t$

$\log_3 x = t$

$\log_5 x$
 \uparrow
 $\frac{1}{2} \log_3 x$

X >=

$$5^{2t} - 5 \cdot 5^t + 4 \geq 9 - 5^t$$

$$5^{2t} - 4 \cdot 5^t - 5 \geq 0$$

$$(5^t - 5)(5^t + 1) \geq 0$$

$$5^t \geq 5$$

$$t \geq 1$$

$$\log_3 x \geq 1$$

$$\log_3 x \geq \log_3 3$$

$$\boxed{x \geq 3}$$

2

$$2\sqrt{xy} - 2 + 4\sqrt{xy}^{-1} = 5$$

$$2\sqrt{xy} = t \quad 4\sqrt{xy} = t^2$$

$$\frac{1}{4}t + \frac{1}{4}t^2 = 5$$

$$t^2 + t - 20 = 0$$

$$t = 4$$

$$t = -5$$

$$2\sqrt{xy} = 2^2$$

~~2~~

20

$$\sqrt{xy} = 2$$

$$xy = 4$$

$$xy = 4$$

$$x = 4y$$

$$4y^2 = y$$

$$y = 1 \quad y = -1$$

(4, 1) (-4, -1)

$$xy = 4$$

$$y = 0$$

$$\emptyset$$

$$\frac{3(x+y)}{x-y} + \frac{5(x-y)}{x+y} = 8$$

$$3w + \frac{5}{w} = 8$$

$$\frac{x+y}{x-y} = w$$

$$3w^2 - 8w + 5 = 0$$

$$w = \frac{5}{3}$$

$$w = 1$$

$$\frac{x+y}{x-y} = \frac{5}{3}$$

$$\frac{x+y}{x-y} = 1$$

$$3x + 3y = 5x - 5y$$

$$x + y = x - y$$

$$8y = 2x$$

$$2y = 0$$

$$4y = x$$

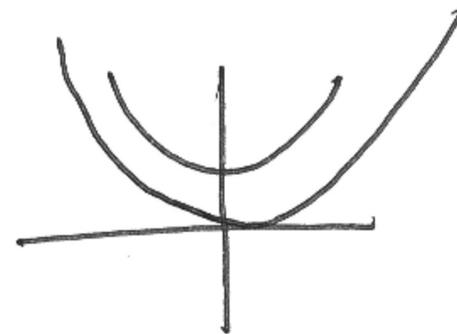
$$y = 0$$

3
k

$$y = x^4 + 2mx^3 + (2m+1)x^2 - 5m^2x + 4m - 1$$

$$y' = 4x^3 + 6mx^2 + 2(2m+1)x - 5m^2$$

$$y'' = 12x^2 + 12mx + 2(2m+1)$$

$\Delta \leq 0$ $\overset{12 \cdot 12}{(12m)^2} - 4 \cdot 12 \cdot 2(2m+1) \leq 0$

$$3m^2 - 2(2m+1) \leq 0$$

$$3m^2 - 4m - 2 \leq 0$$

$$\frac{4 \pm \sqrt{16 + 24}}{6} = \frac{4 \pm 2\sqrt{10}}{6} = \frac{2 \pm \sqrt{10}}{3}$$

$$\frac{2 - \sqrt{10}}{3} \leq m \leq \frac{2 + \sqrt{10}}{3}$$

S/c
k
1/3/17

3
2

$$\int_0^{\pi/4} \frac{1-4\sin 2x}{1+\cos 2x} dx$$

$$\int \frac{1-4 \cdot 2 \cdot \sin x \cdot \cos x}{2\cos^2 x} = \int \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{\cos^2 x} - 4 \cdot \frac{\sin x}{\cos x} dx$$

$$\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{\cos x} + 4 \ln |\cos x| \Big|_0^{\pi/4}$$

$$\left(\frac{1}{2} \frac{1}{\cos(\pi/4)} + 4 \ln |\cos(\pi/4)| \right) - \left(\frac{1}{2} \frac{1}{\cos 0} + 4 \ln |\cos 0| \right) =$$

$$\frac{1}{2} + 4 \ln \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \right) - (0 + 0) = \boxed{\frac{1}{2} + 4 \ln \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \right)}$$

$$\begin{aligned} 1 + \cos 2x \\ 1 + (2\cos^2 x - 1) \\ 2\cos^2 x \end{aligned}$$

$$\int \frac{1}{\cos x} dx$$

$$\int \frac{\sin x}{\cos x} dx$$

$$\cos x = t$$

$$-\sin x dx = dt$$

$$-\frac{1}{t} dt$$

$$-\ln |t|$$

$$-\ln |\cos x|$$

3
2

$$\int_{-1}^0 \frac{1-8x^3}{2x-1} dx$$

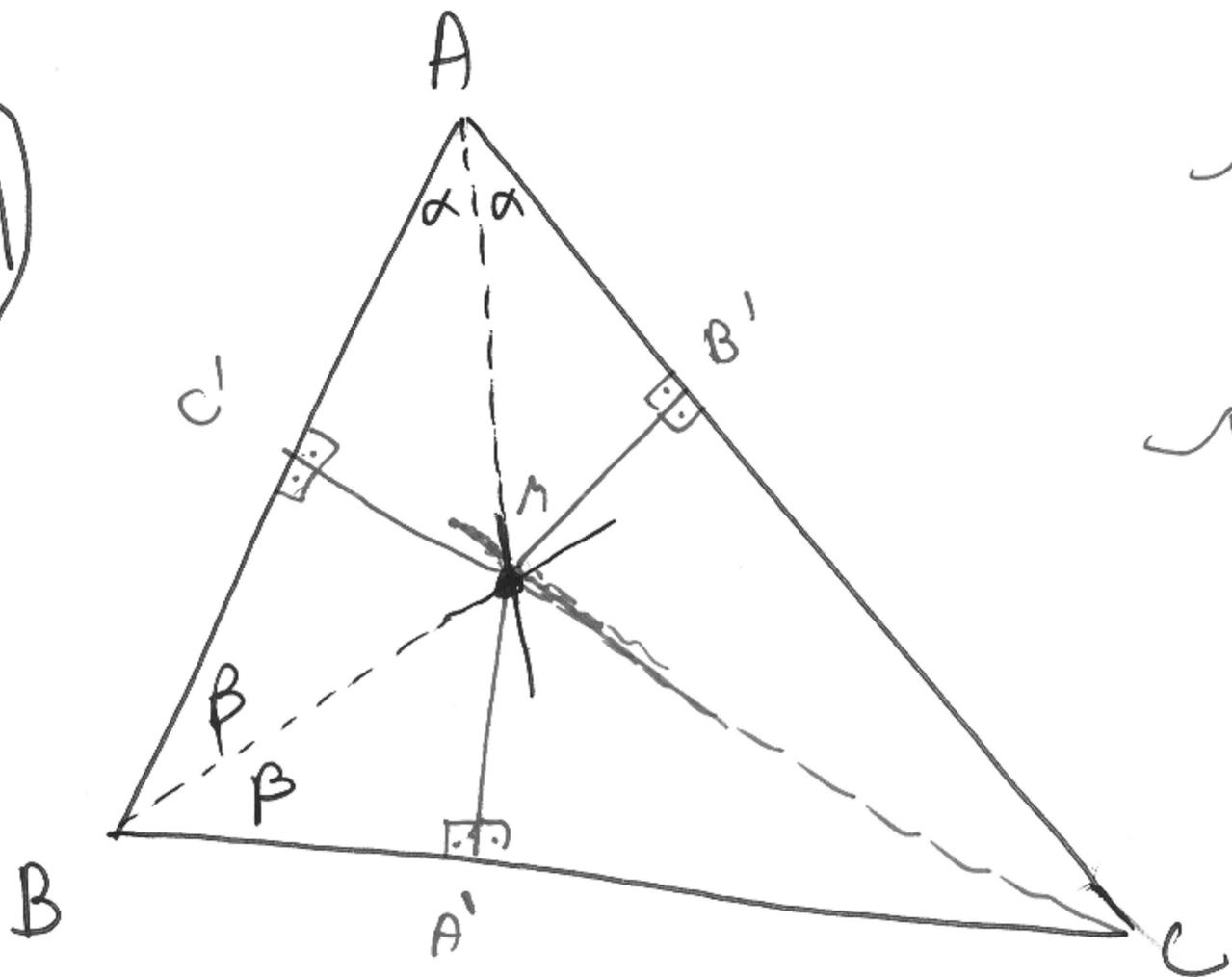
$$-x - \frac{2x^2}{2} - \frac{4x^3}{3} \Big|_{-1}^0$$

$$-x - x^2 - \frac{4x^3}{3} \Big|_{-1}^0$$

$$(0) - (1 - 1 + \frac{4}{3}) = \frac{-4}{3}$$

$$\frac{(1-2x)(1+2x+4x^2)}{(2x-1)}$$
$$-1-2x-4x^2$$

(14)

* נקודה אם חזקה הצלעות
 מוצאת במרחקים
 שווים משוקי הצלעות

⇓

$$MB' = MC'$$

$$MA' = MC'$$

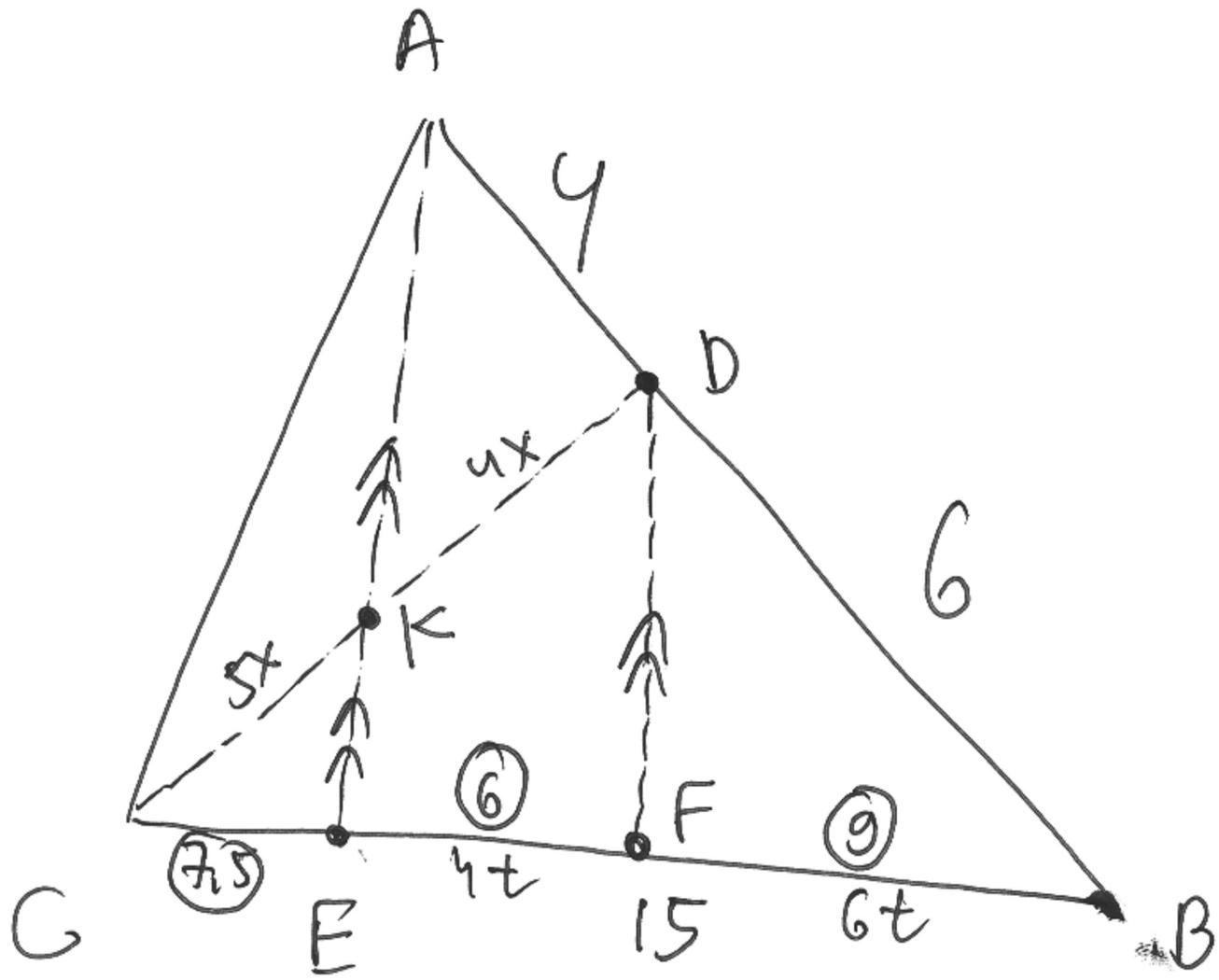
⇓

$$MA' = MB'$$

⇓

* נקודה שמשלבת במרחקים שווים משוקי הצלעות
 מוצאת אם חזקה הצלעות

24

$$\frac{CK}{KD} = \frac{5}{4}$$

$$AE \parallel DF \Rightarrow \frac{BD}{DA} = \frac{BF}{FE}$$

$$4t + 6t = 15$$

$$10t = 15$$

$$t = 1.5$$

$$\rightarrow 6t = 9$$

$$\rightarrow 4t = 6$$

$$\boxed{BF = 9}$$

KE \parallel DF
 \Downarrow

$$\frac{CK}{KD} = \frac{CE}{EF}$$

$$\frac{5}{4} = \frac{CE}{6}$$

$$\frac{30}{4} = \underline{\underline{7.5 = CE}}$$

$$CB =$$

$$7.5 + 15$$

$$\boxed{22.5}$$

5
2

$$\cos 2x = \frac{1 - \operatorname{tg}^2 x}{1 + \operatorname{tg}^2 x} \Rightarrow \frac{1 - \frac{\sin^2 x}{\cos^2 x}}{\frac{1}{\cos^2 x}} = \cos^2 x - \sin^2 x$$

1

$$= \underline{\underline{\cos 2x}}$$

$$\sin 2x = \frac{2 \operatorname{tg} x}{1 + \operatorname{tg}^2 x} \Rightarrow \frac{2 \frac{\sin x}{\cos x}}{\frac{1}{\cos^2 x}} = 2 \sin x \cos x = \sin 2x$$

2

$$(\sin x - \cos x)^2 + \operatorname{tg} x = 2 \sin^2 x \quad \cos x \neq 0$$

$$\sin^2 x - 2 \sin x \cos x + \cos^2 x + \operatorname{tg} x = 2 \sin^2 x$$

$$1 - 2 \sin^2 x - \sin 2x + \operatorname{tg} x = 0$$

$$\cos 2x - \sin 2x + \operatorname{tg} x = 0$$

$$\frac{1 - \operatorname{tg}^2 x}{1 + \operatorname{tg}^2 x} - \frac{2 \operatorname{tg} x}{1 + \operatorname{tg}^2 x} + \operatorname{tg} x = 0 \quad \operatorname{tg} x = t$$

$$\frac{1 - t^2}{1 + t^2} - \frac{2t}{1 + t^2} + t = 0$$

$$1 - t^2 - 2t + t + t^3 = 0$$

$$1 - t - t^2 + t^3 = 0$$

$$(1 - t) - t^2(1 - t) = 0$$

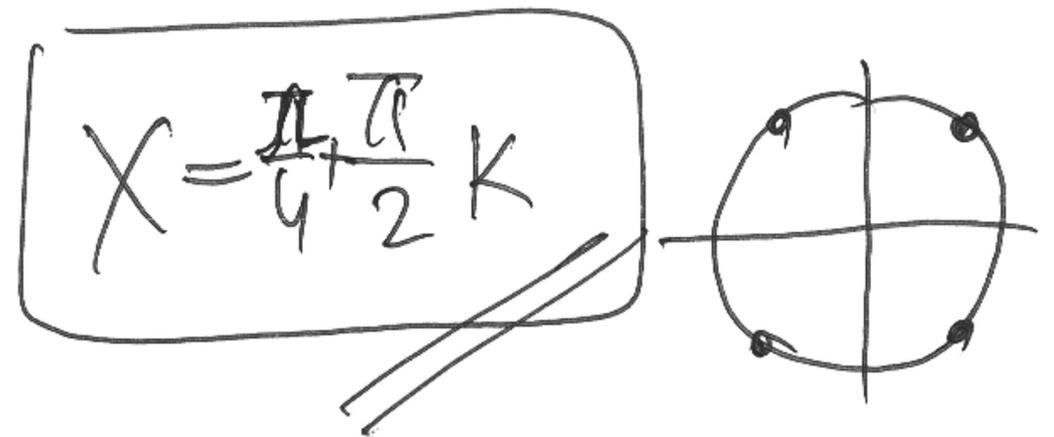
$$(1 - t)(1 - t^2) = 0$$

$$t = 1$$

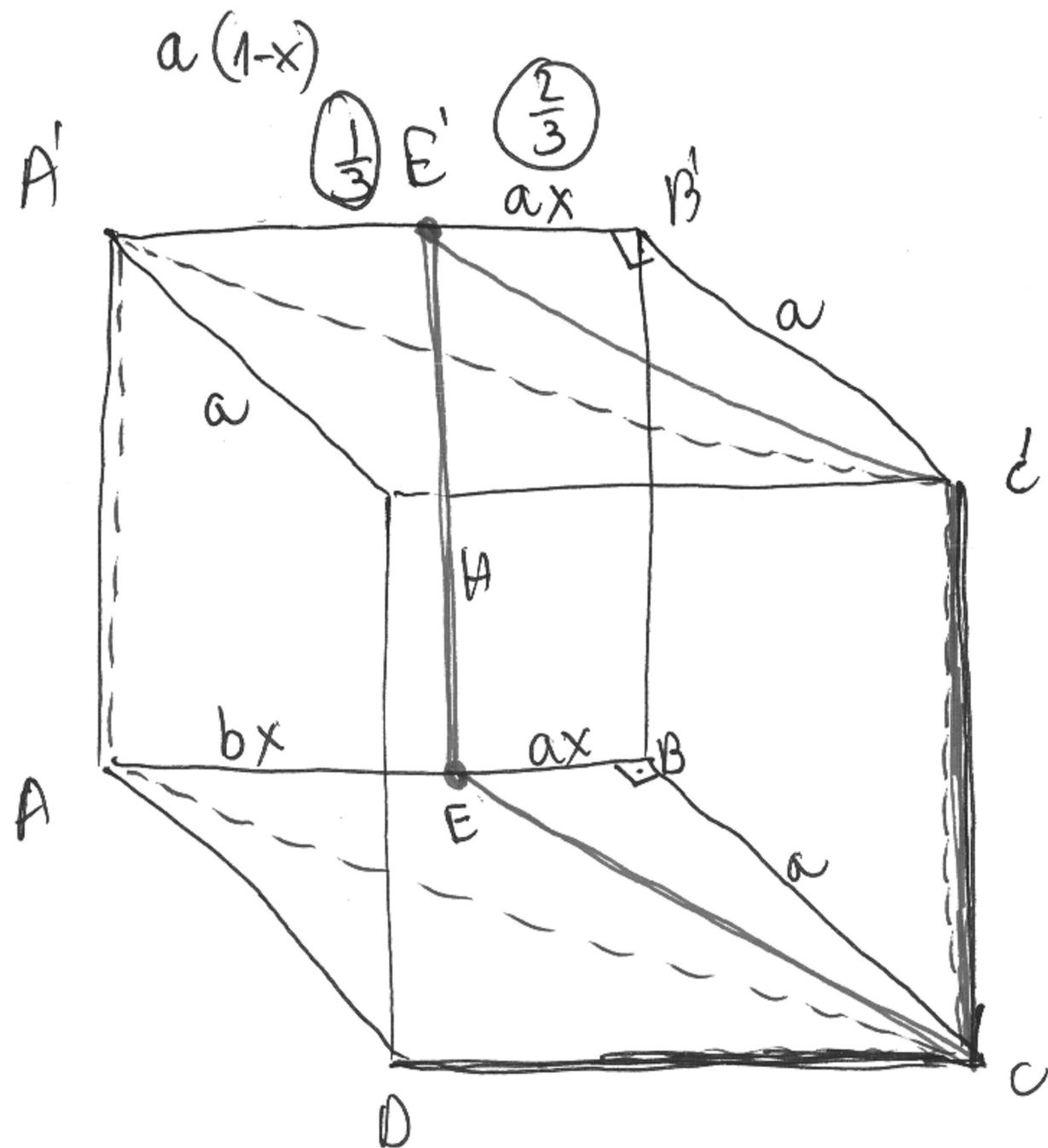
$$\operatorname{tg} x = 1$$

$$t = -1$$

$$\operatorname{tg} x = -1$$

6

$$\frac{\frac{a \cdot ax}{2} \cdot H}{\frac{(a(1-x) + a) \cdot a}{2} \cdot H} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{a^2 x}{a^2 (2-x)} = \frac{1}{2}$$

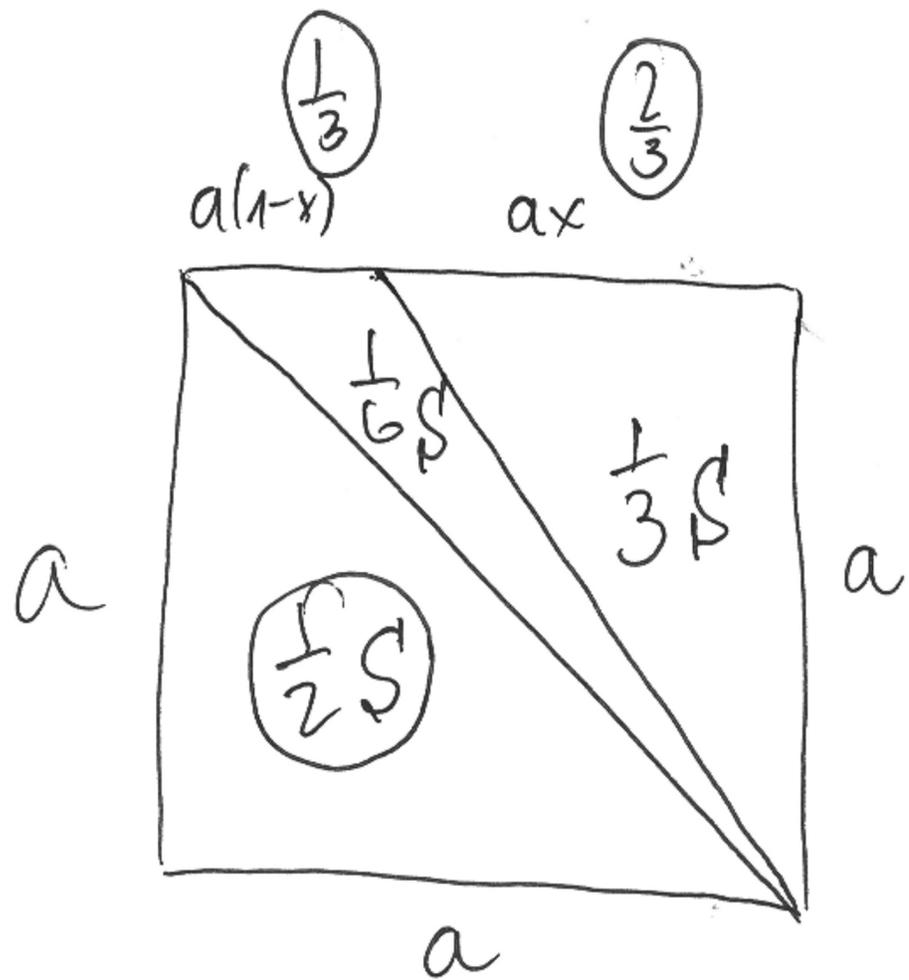
$$2x = 2-x$$

$$3x = 2$$

$$x = \frac{2}{3}$$

$$\sqrt{a^2 + \left(\frac{2}{3}a\right)^2} = \sqrt{a^2 + \frac{4}{9}a^2} = \sqrt{\frac{13a^2}{9}} = \frac{\sqrt{13}a}{3}$$

$$CC'E'D \Rightarrow S = \frac{\sqrt{13}a^2}{3}$$

$$\begin{aligned}
 S &\rightarrow \frac{2}{3} \left(\frac{1}{2} S \right) = \frac{1}{3} S \\
 S &\rightarrow \frac{1}{3} \left(\frac{1}{2} S \right) = \frac{1}{6} S \\
 S &\rightarrow \frac{1}{2} S = \frac{1}{2} S \\
 &\hline
 &S
 \end{aligned}$$

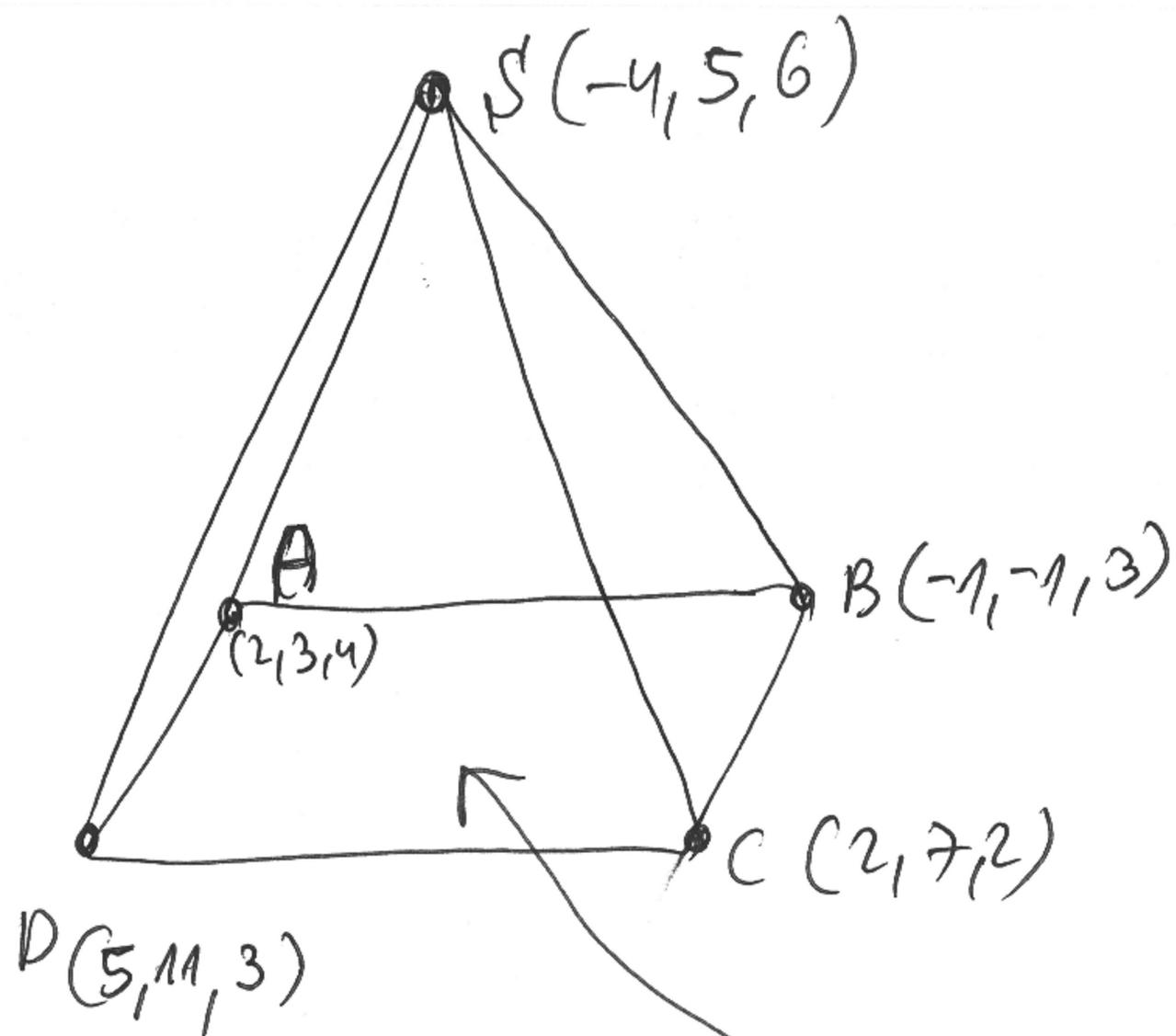
$$\frac{1}{2} S : \frac{1}{6} S$$

$$\frac{1}{2} : \frac{1}{6}$$

$$\frac{3}{6} : \frac{1}{6}$$

$$\boxed{3 : 1}$$

(7)

$$-2 + 1 - 6 + 10 = 0 \quad D = 7$$

$$2x - y - 2z + 7 = 0$$

$$\vec{AB} = (-3, -4, -1)$$

$$\vec{AD} = (3, 8, -1)$$

A	B	C
-3	-4	-1
3	8	-1

$$(12, -6, 1)$$

$$(2, -1, -2)$$

$$2x - y - 2z + D = 0$$

$$\begin{matrix} \uparrow & \uparrow & \uparrow \\ -1 & -1 & 3 \end{matrix}$$

מימד הנקודה 5 המימד

$$\frac{|2(-4) - 5 - 12 + 7|}{\sqrt{2^2 + 1^2 + 2^2}} = \frac{|-8 - 5 - 12 + 7|}{3} = \frac{18}{3} = \underline{\underline{6}}$$

$$2x - y - 2z + w = 0$$

$$\frac{|w - 7|}{3} = 5 \Rightarrow \begin{cases} w - 7 = 15 \\ w = 22 \end{cases}$$

$$2x - y - 2z + 22 = 0$$

המימד 5 המרחב \mathbb{R}^5

$$\frac{|2 \cdot (-4) - 5 - 12 + 22|}{3} = \frac{3}{3} = \textcircled{1}$$

$$w - 7 = -15$$

$$w = -8$$

$$2x - y - 2z - 8 = 0$$

$$\frac{|2(-4) - 5 - 12 - 8|}{3} = \frac{33}{3}$$

$\textcircled{11}$

3 נק' המרחב \mathbb{R}^3

$$2x - y - 2z - 8 = 0$$

(2)

SDC אתו שיהיה קשה

$$S(-4, 5, 6)$$

$$D(5, 11, 3)$$

$$G(2, 7, 2)$$

$$\left(\frac{-4+5+2}{3}, \frac{5+11+7}{3}, \frac{6+3+2}{3} \right)$$

$$\left(1, \frac{23}{3}, \frac{11}{3} \right) //$$

$$P' = 10x^4 - 12x^3 + 3ax^2 + 98x + b$$

(c) 8

$$P(x) = 2x^5 - 3x^4 + ax^3 + 49x^2 + bx + 14$$

$$P(1) = 0 \Rightarrow 2 - 3 + a + 49 + b + 14 = 0$$

$$P'(1) = 0 \Rightarrow 10 - 12 + 3a + 98 + b = 0$$

$$\begin{cases} a + b = -62 \\ 3a + b = -96 \end{cases}$$

$$2a = -34$$

$$a = -17$$

$$b = -45$$

$$P(x) = 2x^5 - 3x^4 - 17x^3 + 49x^2 - 45x + 14$$

$$2x^3 + x^2 - 17x + 14$$

$$P(x) = 2x^5 - 3x^4 - 17x^3 + 49x^2 - 45x + 14 \quad \boxed{x^2 - 2x + 1}$$

$$2x^5 - 4x^4 + 2x^3$$

$$x^4 - 19x^3 + 49x^2 - 45x + 14$$

$$x^4 - 2x^3 + x^2$$

$$-17x^3 + 48x^2 - 45x + 14$$

$$-17x^3 + 34x^2 - 17x$$

$$14x^2 - 28x + 14$$

$$14x^2 - 28x + 14$$

$$= \quad = \quad =$$

$$= 0$$

$$x = 2$$

$$x = \frac{-7}{2}$$

$$2x^3 + x^2 - 17x + 14 = 0$$

9N?M?M?

$$2, 1, -17, 14$$

$$p(1) = 0 \quad q(1) = 0$$

$$x = 1 \rightarrow \text{root}$$

$$2x^2 + 3x - 14$$

$$2x^3 + x^2 - 17x + 14 \quad \boxed{x-1}$$

$$2x^3 - 2x^2$$

$$3x^2 - 17x + 14$$

$$3x^2 - 3x$$

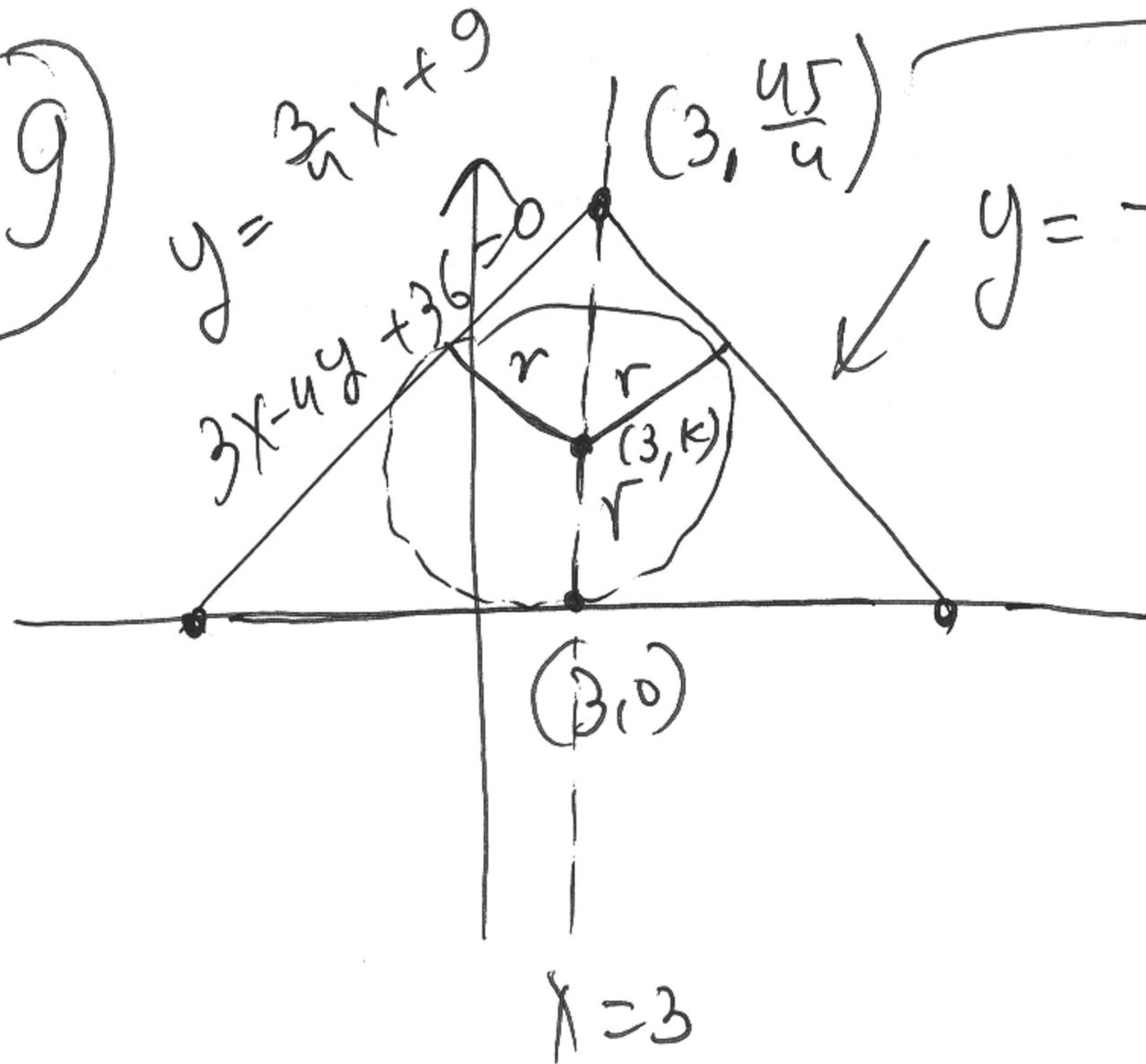
$$-14x + 14$$

$$-14x + 14$$

$$2x^2 + 3x - 14 = 0$$

$$\left. \begin{array}{l} x=1 \\ x=1 \\ x=1 \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} x=2 \\ x=-\frac{7}{2} \end{array} \right\}$$

69

$$y = -\frac{3}{4}x + t$$

$$\frac{45}{4} = -\frac{9}{4} + t$$

$$t = \frac{27}{2}$$

$$y = -\frac{3}{4}x + \frac{27}{2}$$

$$4y = -3x + 54$$

$$3x + 4y - 54 = 0$$

$$\frac{|3 \cdot 3 - 4 \cdot k + 36|}{\sqrt{3^2 + 4^2}} = k$$

$$45 - 4k = \pm 5k$$

$$45 - 4k = 5k$$

$$5 = k$$

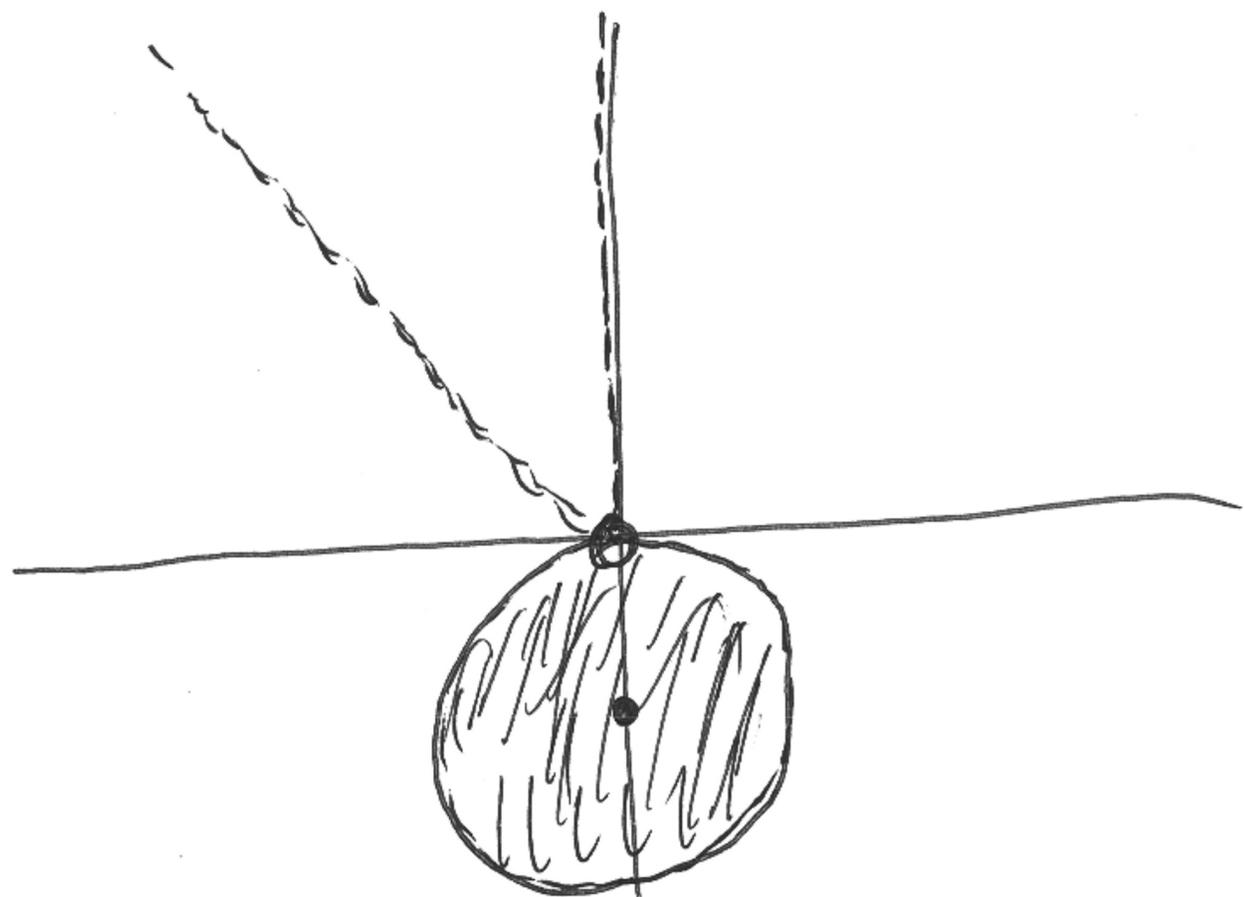
$$45 - 4k = -5k$$

$$9k = 18$$

$$(x-3)^2 + (y-5)^2 = 25$$

9

$$\frac{\pi}{2} < \alpha < \frac{2\pi}{3}$$

קטורה כיון א

$$\operatorname{Im}\left(\frac{1}{z}\right) \geq \frac{1}{2} \quad \left| \begin{array}{c} \text{as} \\ \text{triangle} \\ \text{with} \\ \text{hypotenuse} \\ \sqrt{x^2+y^2} \\ \text{and} \\ \text{angle} \\ \alpha \end{array} \right.$$

$$z = R \operatorname{cis} \alpha = x + iy$$

$$\frac{1}{z} = z^{-1} = \frac{1}{R} \operatorname{cis}(-\alpha)$$

$$\operatorname{Im}\left(\frac{1}{z}\right) = \frac{1}{R} \sin(-\alpha) \geq \frac{1}{2}$$

$$\frac{-1}{\sqrt{x^2+y^2}} \cdot \frac{y}{\sqrt{x^2+y^2}} \geq \frac{1}{2}$$

$$-2y = x^2 + y^2$$

$$x^2 + (y+1)^2 \leq 1$$

$$(0, -1) \quad R=1$$